

Gospod učitelj mu je napravil ostro pridigo. Med drugim je rekel s poudarkom:

»Kar si napravil danes, je neke vrste tatvina, jaz sem te pa doslej vendar imel za poštenega. Kaj bo s teboj?! Mali grehi vodijo v vedno večje grehote. Jakec, pazi se!«

Posebne kazni pa dobri gospod učitelj Jakcu ni naložil. Poznal je dečka in vedel, da je bila to le njegova hipna zmota, za katero je v svojem mehkem srcu že sedaj dovolj kaznovan. Saj je pa tudi skesano in svečano obljubil, da kaj takega ne bo storil nikoli več. Kar pa Jakec obljubi, tudi drži. To pa, to!

JOŽE HRIBAR:

Planinke.

V naših gorah doma v zelenem Spodnjem Štajerju ni planink. Sosedov Jakec pa je trdil, da ve pod vrhom sv. Barbare za skalo, kjer cvete vsako pozno pomlad šopek skalnato sivih zvezdic, in Jakec je že vedel, ker je venomer stikal po skalah okrog stare cerkvice, po kateri se je imenovala tudi visoka gora, na kateri je stala.

Komaj so odzvonili pri fari binkoštni zvonovi, se je Jakec že oziral proti vrhu zelene gore, kamor se odpravita z očetom odslej vsako soboto popoldne, ker je opravljal Jakčev oče pri farni podružnici sv. Barbari vsako poletno nedeljo cerkovniške posle v cerkvi in gostilničarske v nizki planinski bajti pod cerkvijo.

Tudi jaz sem že bil s staršema nekdam tam gori in vsako leto me je mikalo znova. A niti očetu, niti materi ni bilo do romanja na strmo goro in tako sem lahko gledal cerkev sv. Barbare le iz doline.

Neke sobote popoldne pa pride Jakec k meni v drvarnico, kjer sem moral sekati steljo.

»Greš z menoj k sveti Barbari? Boš pomagal nesti! Oče so odšli že zarana, jaz sem pa moral počakati na meso, ki ga vzameva s seboj na goro. Dobiš krono in južino, spala bova pa na senu. Greš?«

Starši so se dali preprositi in pod večer sva jo primahala dvanajstletna junaka po zadnjem klancu pod cerkev. Vse je bilo lepo in prav ničesar ni bilo, kar bi me bilo moglo odvracati od prijetnega bivanja na gori.

»Pojdi,« je dejal Jakec, ko sva se vračala v nedeljo zjutraj v dolino. »Pojdi, ti pokažem nekaj lepega.«

Prišla sva s poti na ozek ovinek in od tam splezala po skalah, stopinja za stopinjo navzdol, do ostre konice, ki je osamljena molela iz grčavih sten.

»Glej!«

Tik pod nama sem zagledal rožice, ki sem jih doslej videl le na slikah in eno odtrgano v molitveniku svoje sestre.

Tedaj pa se je Jakec sklonil in tudi jaz sem upognil telo in stegnil roko. Zadel sem menda vanj — saj še danes ne vem, kako je prišlo; da sem napol visel, napol ležal na trebuhu in se z obema rokama krčevito oprijemal trde, koničaste skale, ko se je poleg mene nekaj odluščilo in telebaje padalo nekam daleč... Niti enega krika, niti kratkega vzdihla nisem slišal, slabo mi je bilo in nisem si upal odpreti oči.

Splezal sem nazaj in skoro prišel domov. Že isti večer so prišli sosedomi izpraševat, vsi so vpili nad menoj, me prosili in silili vanje, a verjemite mi, da nisem zmogel resnične besede. Odkimaval sem in rekel, da ne vem nič — da ga nisem videl, ker je zaostal na potu. Izpraševali so me v šoli, gospod župnik so me poklicali k sebi in oče mi je grozil s palico, a jaz sem bil postal trd in molčeč.

Jeseni so ga našli lovci in cela šola je šla za pogrebom. Mene so odpeljali žandarji in njim sem vse povedal, kar sem vedel in videl. Nato so me izpustili.

Otroci poslej niso marali več zame in odrasli so se ozirali za menoj hudih oči in vendar ga nimam jaz na vesti, sosedovega Jakca, ki je umrl radi šopka srebrnosivih planinskih zvezdic, ki sem mu jih letos spomladi prinesel in vsadil na ozki, tihi domek ob cerkvenem zidu pri fari.

Nekaj o radiju.

Najdražja, v zdravilstvu pa najdragocenejša snov, kar jih dandanes poznamo, je radij (ne radio!). To je kemična prvina, od katere imamo na vsem svetu do danes le 250 gramov, torej komaj četrto kilograma.

Najbolj znana je ta prvina po svojih močnih žarkih, ki šele po 1000 letih izgube na moči. Te žarke rabijo dandanes zdravniki v prvi vrsti za zdravljenje težkih bolezni, posebno raka, ki zahteva leto za letom že več žrtev kakor tuberkuloza. Zdravniki so dognali, da se da ta rak še najbolje zdraviti z radijevimi žarki. Zato pa si prizadevajo vse države, da si pridobijo nekaj radija, da čim uspešneje zdravijo to hudo bolezen.

Še nedavno so pridobivali največ radija na Češkem v mestu Joahimovu. En gram radija pa je veljal že pred svetovno vojno skoraj pol milijona zlatih